

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การรักษาการแทนรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี และการกำหนด
เงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งของผู้รักษาการแทน
ตำแหน่งบริหารของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๖๕๔๑/๔๓๑๕ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยขณะนี้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อยู่ในระหว่างการดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีผู้รับผิดชอบในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณอาวุธ ศรีศุกรี เป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ต่อมาผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี จำนวน ๙ ราย แต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี จำนวน ๔ ราย แต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนัก จำนวน ๖ ราย ทั้งนี้ ให้รักษาการแทนตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา และแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดีอีก ๑ ราย โดยให้รักษาการแทนตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นมา

เนื่องจากข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทนการมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดเวลาการรักษาการแทนได้ไม่เกินหกเดือน แต่หากมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษให้สามารถขยายเวลาออกไปได้แต่รวมแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี ประกอบกับข้อ ๘ แห่งประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดให้ผู้รักษาการแทนมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารไม่เกินหกเดือน ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้รักษาการแทนตำแหน่งบริหารที่ว่างลงและไม่อาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งตัวจริงได้ภายในเวลาหกเดือน รวมทั้งกระทบต่อผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี และผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนัก ซึ่งได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งตามความในข้อ ๒ (๒) ข้อ ๒ (๓) และข้อ ๔ (๑) แห่งประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ตามลำดับ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๖/๑๓๔ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โดยที่ปัจจุบันผู้รักษาการแทนอธิการบดี ผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี และผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนัก ได้รักษาการในตำแหน่งครบหกเดือน เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แล้ว ประกอบกับยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้รักษาการแทนอธิการบดีจึงยังต้องรักษาการแทนต่อไป และผู้รักษาการแทนอธิการบดีได้มีคำสั่งให้ผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี และผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักทุกราย ยังคงรักษาการแทนตามที่ได้รับแต่งตั้งต่อไป เนื่องจากไม่สามารถแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งตัวจริงได้ ซึ่งประเด็นเรื่องระยะเวลาการรักษาการแทนที่เกินหกเดือน นั้น ฝ่ายกฎหมายของมหาวิทยาลัยมีความเห็น ดังนี้

๑. ผู้รักษาการแทนอธิการบดีและผู้รักษาการแทนรองอธิการบดีได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งไม่ได้กำหนดเวลาในการรักษาการแทนไว้ จึงสามารถรักษาการแทนได้ต่อไปโดยไม่ต้องขยายเวลา

๒. ผู้รักษาการแทนรองอธิการบดีและผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดีไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งในช่วงเวลาการรักษาการแทนที่เกินหกเดือน เนื่องจากการจ่ายเงินดังกล่าวต้องเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ซึ่งกำหนดให้จ่ายได้ไม่เกินหกเดือนสำหรับกรณีที่รักษาการแทนตำแหน่งที่ว่าง

๓. ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนัก หากรักษาการแทนเกินหกเดือน จะต้องมีความสั่งให้ขยายเวลาการรักษาการแทน และสามารถขยายเวลาได้ไม่เกินหนึ่งปี เนื่องจากการรักษาการแทนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔

๔. ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งในช่วงเวลาการรักษาการแทนที่เกินหกเดือน เช่นเดียวกับผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่า การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ว่างดังกล่าว ยังไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนี้ เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งอธิการบดี ตามนัยมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงต้องให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตัวจริงเป็นผู้เสนอแต่งตั้งหรือแต่งตั้งเองแล้วแต่กรณี เมื่อปัจจุบันยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งผู้รักษาการแทนตำแหน่งบริหารต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เมื่อรวมเวลาการแต่งตั้งให้รักษาการแทนกับครวก่อนแล้วเป็นเวลาเกินกว่าหกเดือน จึงได้เสนอให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถรองรับการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งให้แก่ผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และผู้อำนวยการสำนัก ในช่วงเวลาการรักษาการแทนที่เกินหกเดือน

ในชั้นการพิจารณาของที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๐ ได้พิจารณาประเด็นการให้ความเห็นของฝ่ายกฎหมายของมหาวิทยาลัยแล้ว ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยได้มีความเห็นทักท้วง สรุปได้ดังนี้

๑. แม้ว่าการได้มาซึ่งผู้รักษาการแทนรองอธิการบดีและผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี จะได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ตาม แต่วิธีการและหลักเกณฑ์ในการรักษาการแทนต้องดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทน ของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ คือ เมื่อได้แต่งตั้งให้รักษาการแทน ครบหกเดือนแล้ว มหาวิทยาลัยต้องมีคำสั่งให้ขยายเวลารักษาการแทน และสามารถขยายเวลา ได้ไม่เกินหนึ่งปี ตามความในข้อ ๑๑ วรรคสอง แห่งข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งวิธีการนี้จะหมายความรวมถึง ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักด้วย ส่วนกรณีผู้รักษาการแทนอธิการบดีอาจไม่ต้องดำเนินการ ตามข้อบังคับดังกล่าวก็ได้ เนื่องจากได้รับแต่งตั้งโดยนายกสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้กำหนดเงื่อนไขเวลาของการรักษาการแทน อธิการบดีไว้จนกว่าจะมีการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒. การจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งในช่วงเวลา การรักษาการแทนที่เกินหกเดือน เป็นเรื่องที่สภามหาวิทยาลัยต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ อาจจะต้องขอคำวินิจฉัยหรือความเห็นจากองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นทางกฎหมาย แก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะกรณีที่ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลจะสามารถแก้ไขเพิ่มเติมประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รักษาการแทน รองอธิการบดี ผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี และผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักมีสิทธิ ได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งในช่วงเวลาการรักษาการแทน ที่เกินหกเดือนได้หรือไม่

คณะกรรมการบริหารงานบุคคลในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาข้อเสนอของมหาวิทยาลัยแล้ว เห็นว่า เนื่องจากข้อบังคับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบ อำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดระยะเวลาการรักษาการแทนตำแหน่งบริหารต่าง ๆ ให้การรักษาการแทนตามข้อบังคับดังกล่าว กระทำได้ไม่เกินหกเดือน และให้ดำเนินการเพื่อให้มีผู้ดำรงตำแหน่งนั้นโดยเร็ว ในกรณีที่มีเหตุผล ความจำเป็นพิเศษอาจขยายเวลารักษาการแทนออกไปได้ แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดไม่เกินหนึ่งปี และประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ก็ได้กำหนดให้ผู้รักษาการแทน ในกรณีที่เป็นตำแหน่งว่างได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร ได้ไม่เกินหกเดือน ซึ่งโดยหลักการแล้ว ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ใดต้องได้รับค่าตอบแทนสำหรับ ตำแหน่งนั้น แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่รองรับการจ่ายค่าตอบแทนซึ่งมิใช่เป็นเหตุของตัวบุคคล ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบให้ผู้รักษาการแทน ตำแหน่งบริหารที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลารักษาการแทนออกไปอีกหกเดือน ในกรณีที่ ไม่อาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งได้ในเวลานั้น ด้วยเป็นนโยบายของสภามหาวิทยาลัยหรือมีเหตุพิเศษ เฉพาะกาลดังกล่าวข้างต้น มีสิทธิรับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร สำหรับหกเดือนหลังที่มีการขยายเวลารักษาการ แทน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับกำหนดเวลา การรักษาการแทนตามข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ด้วย โดยให้จัดทำประกาศมหาวิทยาลัยต่อไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากเป็นปัญหาข้อกฎหมายจึงได้ชะลอการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารดังกล่าวไว้ก่อน และประสงค์จะขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับกับการรักษาการแทนของผู้รักษาการแทน รองอธิการบดีและผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดีด้วยหรือไม่ ประการใด ทั้งในเรื่องระยะเวลาหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับดังกล่าว

๒. การที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลมีมติเห็นชอบให้ผู้รักษาการแทนตำแหน่งบริหารที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการรักษาการแทนออกไปอีกหกเดือน มีสิทธิรับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารในหกเดือนหลัง จะทำให้ผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ผู้รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี และผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนัก มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งในช่วงเวลาการรักษาการแทนที่เกินหกเดือนหรือไม่

ต่อมามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๖๕๙๑/๕๓๕๖ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ยังมีปัญหาสืบเนื่องจากประเด็นปัญหาข้อ ๒. กล่าวคือ เมื่อคณะกรรมการบริหารงานบุคคลมีมติเห็นชอบให้ผู้รักษาการแทนตำแหน่งบริหารที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการรักษาการแทนออกไปอีกหกเดือน ให้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งบริหารในหกเดือนหลังแล้ว ในทางปฏิบัติคณะกรรมการบริหารงานบุคคลจะต้องออกประกาศเพื่อแก้ไขข้อ ๘ แห่งประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหาร ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เสียก่อน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้อง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงประสงค์จะขอหารือเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการบริหารงานบุคคลสามารถออกประกาศฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันถัดจากวันที่มีการรักษาการครบหกเดือนได้หรือไม่ กล่าวคือ ให้มีผลย้อนหลังเพื่อรองรับให้สามารถจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งบริหารให้แก่ผู้รักษาการแทนได้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่มีการรักษาการครบหกเดือนได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรกำหนดประเด็นข้อหารือเป็นสองประเด็น และมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การรักษาการแทนรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะต้องนำข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้บังคับด้วยหรือไม่ เห็นว่า

ในการรักษาการแทนรองอธิการบดี นั้น มาตรา ๓๙ วรรคสาม^๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้กรณีที่สภามหาวิทยาลัยยังมีได้แต่งตั้งรองอธิการบดีหรือมีการ แต่งตั้งรองอธิการบดีแล้วแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี จากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗^๗ แต่บทบัญญัติดังกล่าว ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการรักษาการแทนเอาไว้ และสำหรับการรักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดี ก็ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนด หลักเกณฑ์ไว้ แต่โดยที่มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง^๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้การรักษาการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็ได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการ รักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทน ของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยข้อ ๑๑^๙ แห่งข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งอยู่ในหมวด ๑ บททั่วไป ได้กำหนดระยะเวลาการรักษาการแทนกรณีที่แต่งตั้งให้คณาจารย์ประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือข้าราชการ รักษาการแทนกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง ให้กระทำได้ ไม่เกินหกเดือน และอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้หากมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษ แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี โดยไม่มีการกำหนดว่าความในข้อนี้จะนำมาใช้บังคับ

^๖มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดี เป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดี

ในกรณีที่สภามหาวิทยาลัยยังมีได้แต่งตั้งรองอธิการบดีหรือมีการแต่งตั้งรองอธิการบดีแล้ว แต่รองอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยผู้มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี

ให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือ ให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างไร ให้ผู้รักษาการแทนเป็นกรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในขณะที่รักษาการแทนด้วย

^๗มาตรา ๓๗ อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษา ปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอน หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

^๘มาตรา ๔๓ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วง ให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๙ข้อ ๑๑ การแต่งตั้งให้คณาจารย์ประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือข้าราชการ รักษาการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ให้กระทำได้ไม่เกินหกเดือน และให้ดำเนินการเพื่อให้มีผู้ดำรงตำแหน่งนั้นโดยเร็ว

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษ อาจขยายระยะเวลาการรักษาการแทนตามวรรคหนึ่ง ออกไปได้ แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี

กับการรักษาการในตำแหน่งใดบ้าง อีกทั้งเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วก็ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดที่กำหนดระยะเวลาในการรักษาการแทนรองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีไว้เป็นประการอื่น ดังนั้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงต้องนำข้อ ๑๑^๕ แห่งข้อบังคับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้บังคับกับการรักษาการแทนรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการบริหารงานบุคคลสามารถออกประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดให้ผู้รักษาการแทนตำแหน่งบริหารที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการรักษาการแทนออกไป อีกหกเดือน มีสิทธิรับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารในหกเดือนหลัง ได้หรือไม่ และจะกำหนดให้ประกาศดังกล่าวมีผลย้อนหลังเพื่อรองรับให้สามารถจ่ายเงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนประจำตำแหน่งบริหารให้แก่ผู้รักษาการแทนได้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่มีการรักษาการ ครบหกเดือนได้หรือไม่ เห็นว่า แม้ข้อ ๒๘^๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๓ จะกำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลมีอำนาจกำหนด ค่าตอบแทนอื่นนอกจากเงินเดือน ค่าตอบแทนทางการบริหาร ค่าตอบแทนทางวิชาการ ค่าตอบแทน วิชาชีพขาดแคลน เงินค่าตอบแทนค่าคุณวุฒิ ค่าตอบแทนตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ หรือค่าตอบแทนอื่น ของพนักงานมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงิน ค่าตอบแทนได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยก็ตาม แต่เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง^๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคล มีอำนาจและหน้าที่เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การกำหนดเงินเดือนและค่าจ้าง สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการพนักงาน มหาวิทยาลัย ประกอบกับอำนาจในการออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ข้อบังคับว่าด้วย สิทธิและสวัสดิการพนักงานมหาวิทยาลัย และข้อบังคับว่าด้วยการบริหารการเงินและทรัพย์สิน

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๖ข้อ ๒๘ พนักงานมหาวิทยาลัยอาจได้รับเงินค่าตอบแทนอื่นนอกจากเงินเดือน โดยพิจารณา จากการปฏิบัติงานที่เกินกว่าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ภาระงานที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากหน้าที่ตามคุณสมบัติ เฉพาะตำแหน่ง รวมทั้งค่าตอบแทนทางการบริหาร ค่าตอบแทนทางวิชาการ ค่าตอบแทนวิชาชีพขาดแคลน เงินค่าตอบแทนค่าคุณวุฒิ ค่าตอบแทนตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ หรือค่าตอบแทนอื่น ตามที่ ก.บ. กำหนด โดยทำเป็น ประกาศมหาวิทยาลัย

นอกจากค่าตอบแทนตามวรรคแรกแล้ว พนักงานมหาวิทยาลัยอาจได้รับเงินพิเศษ ตามผลงาน กรณีมีผลงานดีเด่น มีสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัด หรือปฏิบัติ นอกเหนือจากภาระงานประจำ ตามที่ ก.บ. กำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าตอบแทนและเงินพิเศษตามผลงาน ให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยประเภทใดและตำแหน่งใด ให้ ก.บ. กำหนดโดยทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

^๗มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยคณะหนึ่งมีอำนาจ และหน้าที่เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การกำหนด เงินเดือนและค่าจ้าง สิทธิประโยชน์ สวัสดิการพนักงานมหาวิทยาลัย และการประเมินประสิทธิภาพพนักงาน มหาวิทยาลัย รวมทั้งให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ใน อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

ของมหาวิทยาลัยนั้น เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๕ (๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยตลอดจนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการพนักงานมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมตลอดถึงเรื่องกำหนดเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งของพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นอำนาจเฉพาะของสภามหาวิทยาลัย ดังนั้น กรณีตามข้อหาเรื่องนี้ เมื่อคณะกรรมการบริหารงานบุคคลมีมติเกี่ยวกับการได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารของผู้รักษาการแทนตำแหน่งบริหารเป็นอย่างไรแล้ว ก็จะต้องเสนอให้สภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเสียก่อนแล้วจึงจัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัยต่อไป สำหรับการกำหนดให้ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการย้อนหลังเพื่อรองรับให้สามารถจ่ายเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งบริหารให้แก่ผู้รักษาการแทนที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นมาตั้งแต่วันที่มีการรักษาการครบหกเดือน นั้น การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้ผู้รักษาการแทนในตำแหน่งได้รับเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งจากการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนไปรักษาการ หากสภามหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นและเหมาะสม เป็นไปเพื่อประโยชน์ภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยก็ย่อมจะพิจารณากำหนดให้ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๐

^๕มาตรา ๒๕ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กำกับดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ข้อบังคับว่าด้วยสิทธิและสวัสดิการพนักงานมหาวิทยาลัย และข้อบังคับว่าด้วยการบริหารการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

๑.ล๑

๑.ล๑